

tei, Szaploncai és Viski járásokból, szomszédos községekből származó zsidókat. A szóban forgó községek: Bedőháza, Brusztura, Dombó, Gánya, Kalinfalva, Királymező, Kökényes, Körtvélyes, Nyéresháza, Oroszmonkra, Taracköz, Tarackraszna, Visk és Vulchovec. Az eredeti terv szerint a Técsőn összegyűjtött zsidókat Mátészalkán kellett volna bevagonírozni. Végül azonban közvetlenül Técsőről deportálták őket – az első szállítmány 1944. május 22-én indult el. A Zsidó Tanács elnöke Róth Jenő volt, tagjai Kallos Zoltán és egy dr. Grünstein nevű orvos.⁷⁴ A gettó a város zsidónegyedében és egy külön táborban volt.

Sátoraljaújhely. Kb. 15 000 Zemplén vármegyei zsidót gyűjtöttek össze, köztük Bekecsről, Bodrogkeresztúrról, Cigándról, Eötvösfalváról, Erdőbényéről, Gesztelyről, Hernádnémetiből, Lácáról, Legyesbényéről, Mádról⁷⁵, Megyaszóról, Monokról, Olaszliszkról, Ricséről, Sárospatakról⁷⁶, Szegilongról, Taktaharkányból, Tállyáról, Tarcáról, Tiszalucról, Tokajból, Tolcsváról, Vajdácskáról és Zemplénagárdról valókat.⁷⁷ A szerencsi zsidókat és Zemplén vármegye Szerencsi járásának zsidó közösségeit szállítási okokból a miskolci gettóban gyűjtötték össze.⁷⁸ A megye különböző községeiből a zsidók összegyűjtését Bornemisza Miklós alispán a járási szolgabírók segédletével irányította. A Sátoraljaújhelyi járás főszolgabírája Lehoczky Lajos volt. A városon belül Váro Indár polgármester és helyettese, Szentandrásy Pál felügyelte a gettósítást. A gettó a Rákóczi, Virág, Sziget, Vörösmarty, Zárda, Mészáros, Molnár, Széchenyi, Folkenstein, Apponyi, Árpád, Kisfaludy, Kölcsey, Zápolya és Munkácsy utcák környékén lévő cigánynegyedben volt. A Zsidó Tanács tagjai: dr. Rosenberg Lajos elnök, dr. Glück Sándor, Eisenberger Sámuel, Szamek Henrik és Szofer Mór.⁷⁹

A deportálás május 16-án kezdődött, az első szállítmányban 3500 zsidó volt. A második szállítmány – 3500 személy – május 22-én, a harmadik – 4000 személy – május 25-én elindult. Az utolsó csoportot június 3-án deportálták.

Váro Indárt, Sátoraljaújhely polgármesterét és a gettó felügyeletével megbízott csendőr századost a háború után a gettó lakóival szembeni kegyetlen bánásmódjuk miatt halálra ítélték.⁸⁰

Máramarosziget. Noha Máramaros vármegye földrajzilag Észak-Erdélyhez tartozott, zsidótlanítási szempontból Kárpátalja és Északkelet-Magyarország részének tekintették. Mivel Magyarországon ez volt az egyik olyan terület, ahol a legtöbb ortodox és hászid zsidó élt, a német és magyar tisztviselők különös gondossággal igyekeztek a területet megtisztítani a zsidóktól.

A Máramaros vármegyében és egész Kárpátalján fogatosított zsi-